

På udkik efter nye energiskatter

Den danske stat er stærkt afhængig af afgifter på råvarer og teknologier, som er på vej ud. Den danske klimaminister har klart udtalt, at de faldende indtægter fra den nuværende beskatning må erstattes af øgede eller nye afgifter.

Energi og motorkøretøjer skaffer i øjeblikket ca. 65 milliarder kr. om året.

Forsyningsikkerhedsafgiften

Til dækning af det faldende skatteprovenu planlægges en øget skat på fossilt brændsel til rumopvarmning. For at begrænse stigningen lægges der også skat på biobrændsler til rumopvarmning.

Navnet på den nye skat skulle signalere et nyttigt formål. Man valgte "forsyningsikkerhedsafgift". Hensigten var måske at give indtryk af, at den nye skat ville bidrage til at forbedre forsyningssikkerheden.

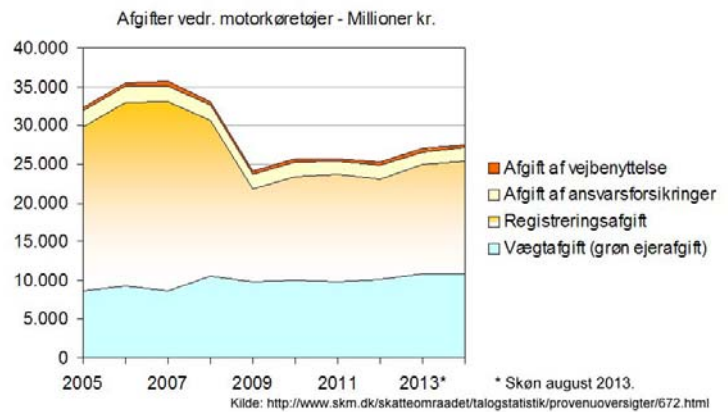
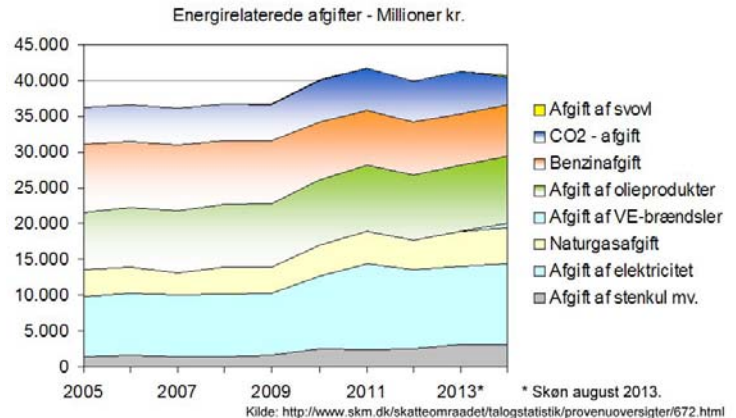
Forberedelserne af skatten på biobrændsler har allerede afsløret komplikationer. F.eks. skulle folk, der køber træflis til haven eller rafter til et hegn, bevise over for SKAT, at disse varer ikke skulle bruges til opvarmning. På grund af den salgs problemer har indførelsen af den nye skat måttet udskydes.

En voksende udfordring

Der vil tydeligvis opstå langt større problemer i takt med, at de energipolitiske mål nås. Derfor må tiden være inde til en åben debat om den fremtidige politik for skatteomlægninger på energi- og transportområdet.

Der er offentliggjort hovedresultater for fremtidens danske energisystemer af Energistyrelsen¹ og af De Økonomiske Råd². Resultaterne omfatter det fremtidige energibehov, brændselsforbrug og forventede omkostninger, men der er ingen beregninger eller overvejelser om de nødvendige skatteomlægninger.

Om nogle år fra nu kunne størrelsen af nogle af de vigtige energirelaterede afgifter i Danmark være faldet til halvdelen af niveauet i 2014. Det kunne være CO₂ udledning og forbrug af benzin, olieprodukter, naturgas og kul sammen med registreringsafgift for biler og vægt-

¹ Danmarks Energifremskrivning 2012, Energistyrelsen, 11-10-2012

² Baggrundsnotat til Energifremskrivning, De Økonomiske Råd, 27-2-2013

afgift. Hvis de erstattende teknologier er skattefrie, kan provenutabet for den danske stat blive omkring 27 milliarder kr.

Man kunne vælge at fordoble de nuværende skatter. Det er tvivlsomt, om dette er realistisk, og det er næsten sikkert, at ingen politiker ville forsvare dette sigte i dag.

En anden løsning kunne være at forskyde beskatningen "nedad" fra køb af råvarer til forbrug af energitjenester. Eksempler er road pricing og el-skatter, som er uafhængige af den anvendte teknologi. Rumopvarmning er vanskeligere, fordi dyrere gas og fjernvarme ville fremme kreative alternativer, som er uafhængige af offentlig infrastruktur. Netop derfor er biobrændsler taget med i forsyningssikkerhedsafgiften, men på grund af kompleksiteten synes denne løsning at være en besværlig og urimelig vej at gå.

Det kunne være et skridt længere i retning af at forskyde skatten nedad at lægge en skat på hver m² opvarmet areal. Det svarer til vægtafgiften, som er uafhængig af, hvor meget en bil anvendes. Også denne løsning må forventes at møde stærk politisk modstand.

Der er tydeligvis et stærkt behov for at få udviklet og debatteret rimelige og praktiske beskatningsmetoder for energi og transport.

En ond cirkel af voksende udgifter for forbrugerne

Afgiftssystemet er udviklet til at støtte renere, men også dyrere teknologier. Incitamenterne medfører et nyt forbrugsmønster med lavere skatteindtægter. Derfor øges skatteniveauet, og slutforbrugerne må både betale den fulde skat og de dyrere løsninger. Resultatet bliver støt stigende udgifter for forbrugerne, hvad der aldrig har været fremhævet i energiplanerne.

Efterlysning af oplæg til afgiftsoplægningspolitik

Det danske finansministerium er kendt for at planlægge statens indtægter på langt sigt. Eksperter har sandsynligvis allerede undersøgt alternative afgiftsmodeller, men jeg er endnu ikke stødt på en plan for den fremtidige beskatning af energi og transport i Danmark.

For at bane vejen for en bedre informeret debat efterlyses med denne note ideer og planer for mulige fremtidige afgiftsmodeller med overslag over konsekvenser for forbrugerne.